



UB budsjett 2025 og prognose 2026-2029

Oppsummerende ledelseskommentar

Endrede rammebetingelser i sektoren påvirker også UBs handlingsrom, og det arbeides kontinuerlig for å ha en økonomi i god balanse.

Størst usikkerhet og risiko i langtidsperioden er knyttet til avviklingen av den automatiske avtalen om valutakompensasjon på mediekjøp, og at det heretter vil bli foretatt en årlig vurdering med hensyn til kompensasjon. Ordningen har vært avgjørende viktig for å ivareta kjøpekraften i UBs mediebudsjett. En vedvarende situasjon med en sterkt svekket krone får store konsekvenser for mediebudsjettet UB forvalter til medieinnkjøp og publiseringsavtaler for hele UiO. Mesteparten av mediebudsjettet betales i utenlandsk valuta, og det må forventes at valutasituasjonen med en ustabil krone fortsetter utover i langtidsperioden. Valutakompensasjonen har vært svært viktig for forutsigbarheten i mediebudsjettet og for å opprettholde et nødvendig tilbud til UiOs forskere og studenter. Det vil ta tid å dimensjonere mediebudsjettet ift. endrede forutsetninger og den nye økonomiske situasjonen. Usikkerhet knyttet til avtalemodeller, publiseringsvolum og kostnadsnivå både for tilgang til lukket innhold og åpen publisering påvirker også kostnadsutviklingen.

Det er også vesentlig usikkerhet og risiko knyttet til eventuelle fremtidige kutt fra KD, samt interne kutt på UiO. Videre er det vesentlig usikkerhet i langtidsperioden knyttet til internhusleie i Livsvitenskapsbygget.

UB har et relativt beskjedent nivå på eksternfinansiert virksomhet. Ved ansettelse av prosjektøkonom fra 2024 har UB styrket den administrative og økonomiske prosjektstøtten, og dette forventes å gi en effekt i form av mer eksterne midler fremover.

Årsverksutviklingen går noe ned i langtidsperioden som følge av pensjonsavganger som det ikke er økonomi til å tilsette på nytt i. Det gjøres en helhetlig vurdering av UBs stillingsbehov ved tilsetting i de få nye stillingene som det er rom for, og UBs strategiske kompetanse- og rekrutteringsplan er førende for prioriteringene. Endrede rammebetingelser i form av strammere budsjetter, gjør det nødvendig å kunne justere stillingsplanene i takt med endringene, noe UB planlegger for. Strammere budsjetter i de kommende årene vil ha påvirkning på prioriteringene, aktivitetsnivå og den fremtidige dimensjoneringen.



Økonomisk plan og utvikling 2025 til 2029

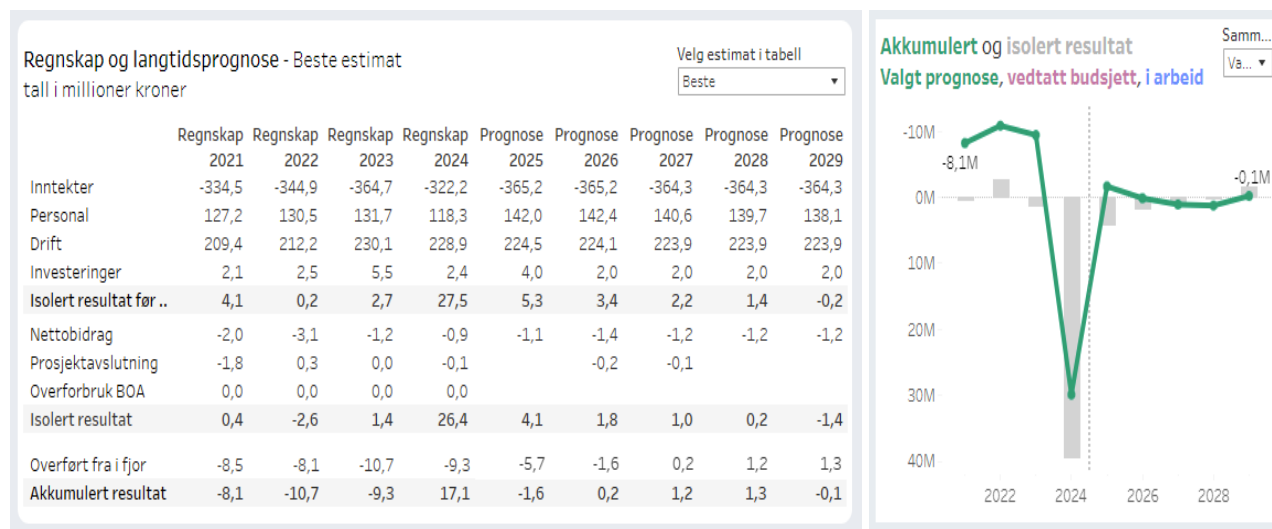
UB har ikke tatt i bruk forhåndsdisponeringer (interne lån)

UB bevilgningsvirksomhet inklusive mediebudsjettet

Tabeller og graf under viser UB totalt, inklusive mediebudsjettet.

Regnskapet hittil i år viser et totalt akkumulert merforbruk på 17,1 millioner kroner. Mediebudsjettet står for et akkumulert merforbruk på 26 millioner kroner, og UB øvrig et akkumulert mindreforbruk på 8,9 millioner kroner. Årsprognosen er estimert til et totalt mindreforbruk på 5,7 millioner kroner, og gjelder i sin helhet UB eksklusive mediebudsjettet. Omtrent halvparten av mindreforbruket på 5,7 millioner kroner skyldes investeringer som er forskjøvet fra 2024 til 2025. Det er tatt høyde for valutakompensasjon til mediebudsjettet i prognosen.

Langtidsprognosen viser et akkumulert resultat i balanse i 2029 (0,1 million kroner i mindreforbruk).



(Simulering langtidsprognose)

(Historisk regnskap og prognoser)

UB er pliktig å rapportere mediebudsjettet atskilt fra resten av bevilgningsøkonomien.

I den videre rapporteringen kommenteres først UB eksklusive mediebudsjettet, og deretter mediebudsjettet separat.



Bevilgningsvirksomheten ekskl. mediebudsjettet

		2025	2026	2027	2028	2029
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	Inntekter	-244 433	-244 393	-243 513	-243 513	-243 513
	Personalkostnader	141 977	142 433	140 567	139 712	138 112
	Driftskostnader	103 717	103 319	103 154	103 154	103 154
	Investeringer	4 000	2 000	2 000	2 000	2 000
	Sum	5 261	3 360	2 209	1 354	-246
Nettobidrag og prosjektavslutning	Nettobidrag fra eksterntfinansierte prosjekter	-1 114	-1 364	-1 200	-1 200	-1 200
	Prosjektavslutning		-209	-57		
	Sum	-1 114	-1 573	-1 257	-1 200	-1 200
Isolert resultat		4 148	1 788	951	154	-1 446
Overført fra i fjor		-5 700				
Akkumulert resultat		-1 552	235	1 187	1 341	-105

(tall i hele tusen)

I foreløpig disponeringsskriv fra UiO har UB eksklusive mediebudsjettet fått en tildeling på 239,189 millioner kroner i 2025. I tildelingen er det lagt inn et kutt på totalt 2,3 millioner kroner, 1,693 millioner kroner i rammekutt og 0,611 millioner kroner i internt kutt på UiO.

UB finansieres hovedsakelig med midler fra Kunnskapsdepartementet over grunnbevilgningen, og bevilgningsinntekten er videreført på 2025- nivå i hele langtidspanperioden. UB har også andre inntekter som er videreført på samme nivå i hele langtidspanperioden, og mesteparten av dette er knyttet til videresalg av medier. De totale inntektene går noe ned fra år 2026 til 2027, og skyldes at UB ikke mottar BærUt-midler fra SK-ITF etter 2026.

Personalkostnadene for 2025 er på totalt 142 millioner kroner, og reduseres gradvis i langtidspanperioden i forbindelse med estimert pensjonsavgang. Det er budsjettet med en estimert gjennomsnittlig pensjonsalder på 68 år, basert på faktisk gjennomsnittlig pensjonsalder på UB de siste fem årene. Stillinger erstattes ikke automatisk, og stillingsprioriteringer er et resultat av en helhetlig vurdering av UBs mest presserende behov og prioriterte områder. Akkumulert resultat i langtidspanprognosen viser at det kun er rom for å tilsette i noen få nye stillinger, gitt at faktisk gjennomsnittlig pensjonsalder blir 68 år. Det er budsjettet med tilsetning i fem nye stillinger fordelt utover langtidspanperioden. To av disse stillingene er knyttet til UB-stab, en stilling er knyttet til bibliotek for medisin og realfag, og de to siste stillingene er foreløpig ikke fordelt. Videre er det budsjettet med kjente avganger, permisjoner, tilsetninger og utlysninger, samt turnover på 2,25 årsverk pr. år. Det er også budsjettet med estimert frikjøp tilsvarende ett årsverk pr. år i 2025-2029. Dette kommer i tillegg til eksisterende frikjøpsavtaler.

Driftskostnader ligger på samme nivå i hele langtidspanperioden. Internhusleien utgjør 84 millioner kroner årlig og er justert opp med 3% fra 2024-nivå. Investeringskostnadene er budsjettet med 4 millioner kroner i 2025, en dobling sammenlignet med de andre årene i langtidspanperioden, og skyldes at flere planlagte investeringer i 2024 er utsatt til påfølgende år.



Nettobidrag ifb. fremtidige nye eksternfinansierte prosjekter er budsjettert til 1,2 millioner kroner årlig. I 2026 ligger nettobidraget samt prosjektavslutning høyere enn de andre årene i langtidsperioden, og skyldes oppdragsprosjekter som avsluttes i 2026.

Usikkerhets- og risikomomenter

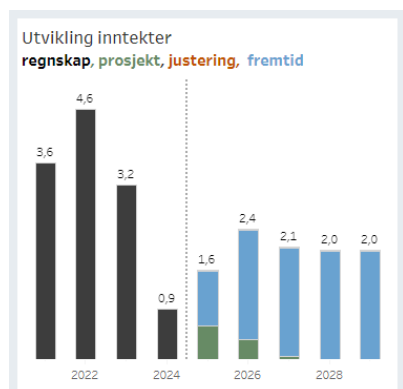
- Eventuelle nye kutt fra KD og interne kutt på UiO
- Fremtidig lønns- og prisvekst, i hvor stor grad dette kompenseres over bevilgningen
- Estimert gjennomsnittlig pensjonsalder på 68 år. Dersom gjennomsnittlig pensjonsalder øker, vil kostnadene øke tilsvarende.
- Nivået på frikjøpsinntekter fra eksternt finansiert virksomhet og fra andre enheter ved UiO
- Økning i internhusleien utover 3%
- Kostnader knyttet til internhusleie Livsvitenskapsbygget
- Nettobidrag fra fremtidige prosjekter

Bevilgnings- og oppdragsfinansierte aktivitet

UB har ved ansettelse av prosjektøkonom fra 2024 styrket den administrative og økonomiske prosjektstøtten, og dette forventes å gi en effekt i form av mer eksterne midler. I langtidsperioden er det budsjettert med en dobling i tentativ ekstern bevilgning, sammenlignet med 2024-nivå.

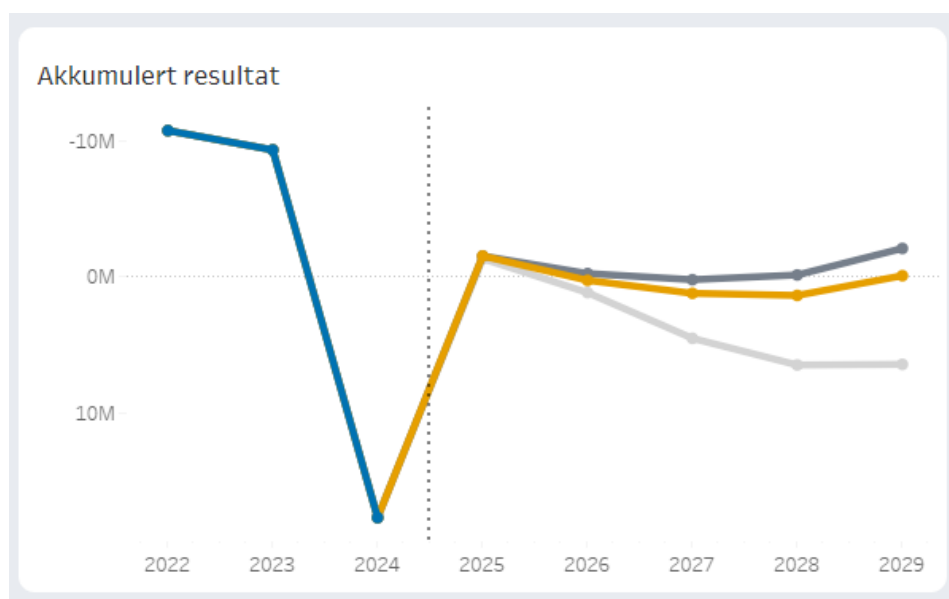
Regnskap vs langtidbudsjett BOA - klikk på +/- for å drille									
	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Inntekter	-3 596 783	-4 572 131	-3 193 111	-913 226	-1 623 638	-2 372 589	-2 057 227	-2 000 000	-2 000 000
Personalkostnader	239 736	4 772	6 343	0					
Driftskostnader	184 250	1 621 344	1 709 680	0	510 000	800 000	800 000	800 000	800 000
Investeringer		157 875	95 000						
Nettobidrag fra eksternfinansi..	1 426 493	3 086 960	1 368 874	902 392	1 113 638	1 363 545	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Prosjektavslutning	1 782 000	-320 102	-814	10 448		209 044	57 227		
Overforbruk BOA	-35 695	21 282	14 027	386					
Overført fra i fjor									
Grand Total	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(BOA-tabell fra "Historisk regnskap og prognoser")



(BOA-inntekter etter kategori, fra "Historisk regnskap og prognoser")

Simuleringer og utfallsrom



(Utfallsrom for akkumulert resultat)

Utfallsrommet for akkumulert resultat viser en differanse på 8,5 millioner kroner mellom øvre og nedre estimat.

I øvre estimat er det simulert på en økning i nettobidraget på 0,5 millioner kroner pr. år fra 2026-2029, noe som gir et akkumulert mindreforbruk på 2,1 millioner kroner i 2029. UB har ambisjoner om økt tilslag på eksterntfinansierte prosjekter, og vurderer en ytterligere økning sammenlignet med beste estimat som en mulig mer positiv utvikling.



I nedre estimat er det simulert på en gjennomsnittlig pensjonsalder på 70 år, og ingen nye tilsetninger, noe som gir et akkumulert merforbruk på 6,4 millioner kroner i 2029. Gjennomsnittlig pensjonsalder på UB har de siste årene vært på 68 år. Dette vil kunne endre seg, og medføre en mer negativ økonomisk utvikling sammenlignet med beste estimat.

Vurderinger øvre utfallsrom

I øvre estimat er det simulert på en økning i nettobidraget på 0,5 millioner kroner pr. år fra 2026-2029, noe som gir et akkumulert mindreforbruk på 2,1 millioner kroner i 2029. En økning på 2 millioner kroner sett opp mot beste estimat.

Regnskap og langtidsprognose - Øvre estimat									
tall i millioner kroner									
	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Inntekter	-334,5	-344,9	-364,7	-322,2	-365,2	-365,2	-364,3	-364,3	-364,3
Personal	127,2	130,5	131,7	118,4	142,0	142,4	140,6	139,7	138,1
Drift	209,4	212,2	230,1	229,3	224,5	224,1	223,9	223,9	223,9
Investeringer	2,1	2,5	5,5	2,5	4,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Isolert resultat før ..	4,1	0,2	2,7	28,0	5,3	2,9	1,7	0,9	-0,7
Nettobidrag	-2,0	-3,1	-1,2	-1,0	-1,1	-1,9	-1,7	-1,7	-1,7
Prosjektavslutning	-1,8	0,3	0,0	-0,1		-0,2	-0,1		
Overforbruk BOA	0,0	0,0	0,0	0,0					
Isolert resultat	0,4	-2,6	1,4	27,0	4,1	1,3	0,5	-0,3	-1,9
Overført fra i fjor	-8,5	-8,1	-10,7	-9,3	-5,7	-1,6	-0,3	0,2	-0,2
Akkumulert resultat	-8,1	-10,7	-9,3	17,6	-1,6	-0,3	0,2	-0,2	-2,1

(Øvre estimat)

Vurderinger nedre utfallsrom

I nedre estimat er det simulert på en gjennomsnittlig pensjonsalder på 70 år, og ingen nye tilsetninger, noe som gir et akkumulert merforbruk på 6,4 millioner kroner i 2029. En reduksjon på 6,5 millioner kroner sett opp mot beste estimat.



Regnskap og langtidsprognose - Nedre estimat									
tall i millioner kroner									
	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Inntekter	-334,5	-344,9	-364,7	-322,2	-365,2	-365,2	-364,3	-364,3	-364,3
Personal	127,2	130,5	131,7	118,3	142,1	143,2	142,9	141,6	139,5
Drift	209,4	212,2	230,1	229,1	224,5	224,1	223,9	223,9	223,9
Investeringer	2,1	2,5	5,5	2,4	4,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Isolert resultat før..	4,1	0,2	2,7	27,6	5,4	4,1	4,6	3,2	1,1
Nettobidrag	-2,0	-3,1	-1,2	-0,9	-1,1	-1,4	-1,2	-1,2	-1,2
Prosjektavslutning	-1,8	0,3	0,0	-0,1		-0,2	-0,1		
Overforbruk BOA	0,0	0,0	0,0	0,0					
Isolert resultat	0,4	-2,6	1,4	26,6	4,3	2,5	3,3	2,0	-0,1
Overført fra i fjor	-8,5	-8,1	-10,7	-9,3	-5,7	-1,4	1,1	4,4	6,4
Akkumulert resultat	-8,1	-10,7	-9,3	17,2	-1,4	1,1	4,4	6,4	6,4

(Nedre estimat)

Bevilgningsvirksomhet mediebudsjettet

	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Inntekter	-105 570 000	-117 697 143	-139 666 000	-94 341 510	-120 783 000	-120 783 000	-120 783 000	-120 783 000	-120 783 000
Driftskostnader	115 534 061	115 287 208	129 759 872	133 424 252	120 783 000	120 783 000	120 783 000	120 783 000	120 783 000
Isolert resultat	9 964 061	-2 409 935	-9 906 128	39 082 742	0	0	0	0	0
Overført fra i fjor	-694 778	9 269 283	6 859 349	-3 046 780		0	0	0	0
Akkumulert resultat	9 269 283	6 859 349	-3 046 780	36 035 963	0	0	0	0	0

(Tabellen viser regnskap pr. oktober 2024)

I foreløpig disponeringsskriv fra UiO har mediebudsjettet fått en tildeling på 120,783 millioner kroner i 2025. Bevilgningsinntekten er videreført på 2025-nivå i hele langtidsperioden.

Overordnede forutsetninger lagt til grunn i langtidsprognosen

- Mediebudsjettet skjermes fortsatt mot kutt i fordelingen
- Videreføring av kompensasjon for høy prisvekst (1 million kroner) og økte kostnader forlagskontrakter (2 millioner kroner)
- Den årlige vurderingen med hensyn til kompensasjon tar utgangspunkt i at det vil ta tid for UB å dimensjonere mediebudsjettet for bortfallet av den tidligere automatiske ordningen med valutakompensasjon
- Normal prisvekst på medieressursene
- En stabil norsk krone, særlig sett opp mot de største internasjonale valutaene EUR, USD og GBP



I foreløpig disponeringsskriv for 2025 (fra 28. juni 2024) står det at “Den automatiske avtalen om valutakompensasjon på mediekjøp avvikles og det vil bli gjort en årlig vurdering med hensyn til kompensasjon.” Ved bortfallet av den automatiske avtalen er det vesentlig at den årlige vurderingen med hensyn til kompensasjon hensyntar at det vil ta tid å dimensjonere mediebudsjettet for den nye økonomiske situasjonen.

En rask reell nedgang i mediebudsjettets kjøpekraft vil ha store konsekvenser for omfanget av litteratur, kunnskapsressurser og åpen publisering som tilbys studenter, forskere og andre ansatte ved UiO og OUS, da oppsigelse av avtaler og kutt i anskaffelser vil måtte iverksettes. Samtidig vil det redusere UiOs evne til å bidra til endring av landskapet for vitenskapelig publisering ved strategisk omprioritering av finansiell støtte til ulike publiseringsmodeller og aktører.

Usikkerhets- og risikomomenter

- Usikkerhet knyttet til avtalemodeller, publiseringsvolum og kostnadsnivå både for tilgang til lukket innhold og åpen publisering.
- Utgiverne har en sterk markedsposisjon i forhold til priser/betingelser og innhold i avtalene
- Dreining av mediebudsjettet fra lesing til publisering kan føre til manglende tilgang til relevant litteratur og andre kunnskapsressurser hvis publisering prioriteres
- Ytterligere svekkelse av den norske krona, særlig mot EUR, USD og GBP

I perioden fra 2018 til 2024 har den strategiske dreiningen av mediebudsjettet fra lesing til publisering ført til at andelen som har en direkte eller indirekte publiseringskomponent, har økt fra under 10% til over 50%.

Nasjonal Strategi for vitenskapelig publisering etter 2024 peker på en ønsket dreining mot mer bærekraftige og forskernære publiseringskanaler og -modeller. For å muliggjøre en slik endring har UiO, BOTT og flere andre forskningsinstitusjoner innført rettighetspolitikker som gjør egenarkivering (grønn OA) til et reelt alternativ for forskerne, og samtidig et motsvar til den monopolistiske forlagsmakten. Videre mener BOTT at en utfasing av les og publiser-avtalene (PAR), også omtalt som overgangsavtaler, må vurderes i langtidsperioden. På denne måten kan deler av mediebudsjettene frigjøres til en målrettet satsning på alternative publiseringsmodeller.

Dato: 16.12.2024

Mari C. R. Otnes
assisterende bibliotekdirektør

Jannike Skinlo Clausen
økonomileder